

VÖRÖS LOBOGÓ

Az R. M. P. Arad-tartományi bizottsága és a tartományi néptanács lapja

XI. évfolyam,
3295. szám
4 oldal,
20 bani
1955,
szeptember 28,
szerda

Lapunk tartalmából:

- Több gondot, lelkiismeretességet a mezőgazdasági eszközök karbantartására (2. oldal)
- Az aradi Állami Filharmonia énekkarának vendégszereplése (2. oldal)
- A bukaresti Nemzeti Színház megnyitotta 103. évadját (2. oldal)
- D. Th. Neculujă, a román forradalmi irodalom egyik uttörője (2. oldal)
- A dolgozók véleményének, javaslatának meghallgatása a hibák gyors felszámolását biztosítja (3. oldal)
- A mesterek szerepe a szocialista felhalmozás fokozásában (3. oldal)
- Az ENSZ 10. ülésszakának munkálatai — A nemzetközi feszültség további enyhüléséért és a nemzetközi együttműködés fejlesztéséért (4. oldal)

A népek szívéből fakadó levél

Néhány nap előtt hozták nyilvánosságra annak a levélnek a tartalmát, amelyet N. A. Bulganyin, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke szeptember 19-én D. Eisenhowerhez, az Egyesült Államok elnökéhez intézett.

Röviddel a levél szövegének közlése után megállapíthatjuk, hogy N. A. Bulganyin sorainak nyílt, őszinte hangja, lényegbeli megdöntetlensége mély benyomást gyakorolt a világ közvéleményére. A tökéletes országok rádióállomásai és sajtószerkei — azok is, amelyek közismerten ellenséges hangot használnak a Szovjetunióval szemben —, kénytelenek elismerni, hogy N. A. Bulganyin levelében a meggyőzés, a tárgyalások leegyszerűsítésére irányuló törekvés felismerhetetlen jelei mutatkoznak meg.

Mi késztette a Szovjetunió Minisztertanácsa elnökét a leszerelésnek ellenőrzésével, valamint az atomfegyver betiltása kérdésével foglalkozó levélnek megírására?

A genfi értekezleten a négy kormányfő között kialakult egyezkedésre hajló hangulat ismeretében a közvélemény — ha nem is túl gyors, — de bizonyos előrehaladást várt az ENSZ leszerelési albizottságának üléséről. Ez a várakozás főleg a fegyveres erő létszámának és az általános fegyverzet csökkentésének, valamint az atomfegyver betiltásának ügyében mutatkozott meg.

Ezzel szemben, mint arról N. A. Bulganyin leveléből is meggyőződünk, az ENSZ leszerelési albizottsága munkálatai első heteiben nemcsak egyhelyben topogás, de a már meggyezésre megértett kérdésekben is bizonyos visszafordulás mutatkozott meg.

Köztudomású, hogy a Szovjetunió május 10-i javaslata az öt nagyhatalom fegyveres erőinek létszámát illetően, Eisenhowernek, az USA elnökének, a francia és az angol kormányok által támogatott indítványt vette figyelembe és pedig azért, hogy ebben az alapvető kérdésben minél gyorsabb meggyezés jöjjön létre.

Annál meglepőbb, hogy a leszerelési albizottság nyugati részvevői a fegyveres erő szintjének, az atomfegyver betiltása érvénybe lépésének határideje és a nemzetközi ellenőrzés módjait megállapítás helyett, csupán Eisenhower elnöknek az ellenőrzéssel kapcsolatos javaslata megvitatására szorítkoznak.

Nyilvánvaló, hogy mielőtt a leszerelés ellenőrzését beszéljük meg, magával a leszerelés mérvével és időpontjaival kell tisztába jönni. Eppen ezért hangoztatja N. A. Bulganyin levelében: „Ugy véljük, hogy a fő feladatunk most újabb erőfeszítéseket tenni egy olyan módozat megtalálására, amely lehetővé teszi, hogy kiküszöböljünk a holtpontról a leszerelés kérdését, mert ez a kérdés életbevágó fontossága mind a Szovjetunió, mind az USA és az egész világ népei számára.”

Nem tévedünk, ha megállapítjuk, hogy a tárgyalások holtpontra jutását Stassennek, az USA képviselőjének a leszerelési albizottságban tanúsított magatartása idézte elő. Stassen ugyanis mind a mai napig nem ismertette kormányának álláspontját a leszerelés kérdésében.

N. A. Bulganyin nagy megértésről tesz tanúságot, amikor kijelenti, hogy a Szovjetunióknak elvi szempontból nincs kifogása az USA javaslata ellen, amely szerint a Szovjetunió és az Egyesült Államok kölcsönösen terjesztenek elő a fegyveres erőkre vonatkozó adatokat. Sőt; a Szovjetunió jónak vélné, ha ilyen adatokat nemcsak a két hatalom, ha-

nem más országok is a megalakítandó nemzetközi ellenőrző szerv rendelkezésére bocsátanának.

„Magától értetődik, — hangsúlyozza N. A. Bulganyin, hogy az adatoknak az említett nemzetközi szerv elé való terjesztése csak akkor nyer értelmet, ha meggyezés jön létre a fegyverzet csökkentése és az atomfegyver betiltására irányuló rendszabályok tekintetében.”

Különösképpen jelentős a levélnek az a része, amelyben Bulganyin elváltás rámutat, hogy nem vezet célra a két állam területe felett végzett repülő-ellenőrzés, amikor az Egyesült Államok a világ különböző részein helyezte el katonai csoportokat, harci készültséget. Ugyanakkor ez a tény a Szovjetuniót arra kényszerítette, hogy ő is számos szövetséges országgal egyesüljön katonai szempontból.

Továbbra is a legcélszerűbb és legbiztonságosabb marad a Szovjetunióknak javaslata a leszerelés betartásának ellenőrzése tekintetében. Szervezzék nemzetközi kirendeltségeket a vasúti csomópontokon, nagyobb tengeri kikötőkben, repülőtereken és gépkocsistationokon. Ezek a helyek teljes mértékben megfelelnek a célnak, hogy a készültségek állandó szemmel tartásával lehetetlennek tegyék a váratlan támadásokat.

„On, elnök ur, mint katona, saját tapasztalatából tudja, hogy a korszerű háború hadműveleteihez milións ember tömegek és óriási haditechnika szükséges” — hangoztatja levelében N. A. Bulganyin. Eppen ezért az ellenőrzés szempontjából a legmegfelelőbb a szovjet javaslat, amely éppen ezeknek a felvonulási pontoknak az ellenőrzését ajánlja.

Természetesen a Szovjetunió továbbra sem zárkózik el valamennyi felmerülő kérdés nyílt megvitatásától. Ugyanakkor N. A. Bulganyin leszögezi, hogy a leszerelés főbb kérdéseiben a két fél álláspontjai „annyira megközelítik egymást, hogy már csak egy lépés választ el a meggyezéstől”.

Most a világ békeszerető emberei feszült figyelemmel várják a választ a Szovjetunió Minisztertanácsa elnökének levelére. N. A. Bulganyin egyidőben beküldte levele másolatát Nagybritanniának és Franciaország miniszterelnökeinek is. Mindkét országban mély benyomást keltett a levél mind formáját, mind tartalmát illetően.

A londoni Times azt írja ezzel kapcsolatban, hogy a levélnek a tárgyalások eredményességéhez nélkülözhetetlen tiszteletet kifejező hangja kitűnő példája a helyes nemzetközi megnyilatkozásoknak.

A párisi Le Monde megállapítja, hogy „noha a két legnagyobb hatalom álláspontjai között bizonyos távolság van, ez a távolság most már nem mondható áthidalhatatlannak.”

Mindazok a kormányok, amelyek a fegyverkezés csökkentését országai lakossága életszínvonalának emelése érdekében sürgetik, teljes erejükkel támogatják azokat az érveket, amelyeket N. A. Bulganyin oly lenyűgözően sorakoztatott fel levelében.

Hazánk dolgozó népe végtelenül büszke arra, hogy olyan nép barátát és szövetséget mondhatja magának, amelynek vezetői a meggyezésért, az ellentétek csökkentéséért vívott harc élén állnak. Ezért üdvözlük tartományunkban is a dolgozók hatalmas lelkesedését azt az erőfeszítést, amelyet a Szovjetunió kifejt a leszerelés kérdésében és köszöntik azt a levelet, amely a békes szándék újabb történelmi dokumentuma.

Vörös zászlóval tüntetik ki a begyűjtés élenjáróit

A begyűjtési és átvevő szervek az utóbbi években gazdag tapasztalatokra tettek szert úgy, hogy sokkal eredményesebben dolgoznak, jobb munkamódszereket alkalmaznak.

A begyűjtési és átvevő szervek dolgozóinak ösztönzése céljából a pénzügyi és néptanácsi dolgozók szakszervezetének központi bizottsága és a begyűjtési minisztérium elhatározta, hogy vörös zászlóval tünteti ki a begyűjtésben élenjáró rajont és annak a tartományban átvevő központját, amely teljes egészében és idejében teljesíti tervfeladatait, pontosan alkalmazza a begyűjtésre és átvevésre vonatkozó utasításokat és törvényeket, tiszteletben tartja a népi törvényességet és gondosan, veszteség nélkül gazdálkodik az állam központosított alapjával.

(Agerpres)

Mezőgazdasági küldöttség utazott a Szovjetunióba

Hétfnégy újabb román mezőgazdasági küldöttség utazott a Szovjetunióba, a moszkvai szakszervezeti mezőgazdasági kiállítás megtekintésére. A küldöttség tagjai állami gazdasági dolgozók, GTA-k gépkocsizelők, kollektivisták, társult és egyéni gazdaságok dolgozó parasztok, mérnökök és technikusok, valamint több mezőgazdasági szakértő.

A küldöttség vezetője Stefan Diamnea mérnök, helyettes földművelési és erdészeti miniszter.

(Agerpres)

TARTOMÁNVUNK ÉLETÉBŐL

Az állattenyésztők segítségére

A tél közeledte fokozott munkára ösztönzi a dolgozó parasztokat. Az őszi kampánnyal párhuzamosan állattartóinkat téli takarmányozásáról is gondoskodniuk kell. A téli takarmányozás egyik alapja a silótakarmány is, amely eddig az egyéni gazdálkodók számára ismeretlen volt.

A Nagyszentmiklósi-rajoni néptanács mezőgazdasági osztálya a közelmúltban előadásban ismertette a silózás technikáját. Az előadás a kollektív gazdaságok elnökei, az állattenyésztő brigádok felelősei, mérnökök, technikusok, valamint az állattenyésztés terén élenjáró egyéni gazdák vettek részt. Az előadás után valamennyien ellátogattak a nagyszentmiklósi állami gazdaságba, ahol a gazdaság dolgozói gyakorlatban mutatták be a silózást.

Nagyszentmiklós-rajonban eddig nyolc kollektív gazdaságban kezdődött meg a silózás, s már 650 tonna takarmányt dolgoztak fel. E munkát terén a nagyszentmiklósi kollektív gazdaság tagjai tündek ki, akik eddig 27 vagon silótakarmányt készítettek.

Készülnek a szüretre

Néhány nap múlva megkezdődik a szőlő szüretelése. Ez a munka sok figyelmet, körültekintést igényel. A nagyeremiei állami gazdaság munkaközössége idejében felkészült a szüretre. Kijavították a hordókat, fertőtlenítették a pincéket, hogy a gazdag szőlőtermésből egy szem sem vesszessenek. Képviselet a nagyeremiei állami gazdaság egyik szőlőfeldolgozó központja látható. A hidraulikus préselket és a szőlődarálókat ellenőrzik.

A KUJBISEVI VIZERŐMŰ ÉPÍTÉSÉNEK DÖNTŐ SZAKASZA

A hős szovjet építők az utóbbi években a vizerőmű építkezések történetében eddig soha nem látott példátlan meretű munkálatakat folytattak a Szovjetunió európai részén és Szibériában. A most épülő vizerőművek teljesítménye csaknem háromszorosan túlhaladja majd az 1954 elejétől működésben lévő összes vizerőművek teljesítményét.

Ezekben a napokban az egész szovjet nép figyelmébe a Volgán épülő Kujbisevi Villamoserőmű építőkire irányul. Ez a villamoserőmű közel 2 millió kilowatt erejű, évente tízmilliárd kilowattóra villamosenergiát fog szolgáltatni. Hatmilliárd kilowattot Moszkva gazdasági ellátására, míg a többit az ipar, valamint a Volgán túl elterülő mezőgazdasági szektorok öntözésére fognak fordítani. A Kujbisevi Vizerőmű építése utolsó szakaszába jutott. A Volga medrét elzárják anélkül azonban, hogy a nagy orosz folyó hajóforgalmát félbeszakítsák. Az építkezés arányaihoz nincs hasonló a világ energetikai építkezéseiben. Rövid idő alatt több, mint 500.000 köbméter követ és közel 6.000 betontömböt dobnak a vízbe. Ezek képezik a szilap alapját a folyó medrében.

A JÓVÓ GÉPKOCSIA

A gépkocsitervezők már régóta igyekeznek olyan korszerű gépkocsi típust alkotni, amely könnyű, gazdaságos és mindenben megfelel a mai ember igényeinek. Az új típusú gépkocsi karosszériája tágas, aerodinamikus alakú, nem túl hosszú s az egész gépkocsi hasonlítani fog a mai autobuszokhoz.

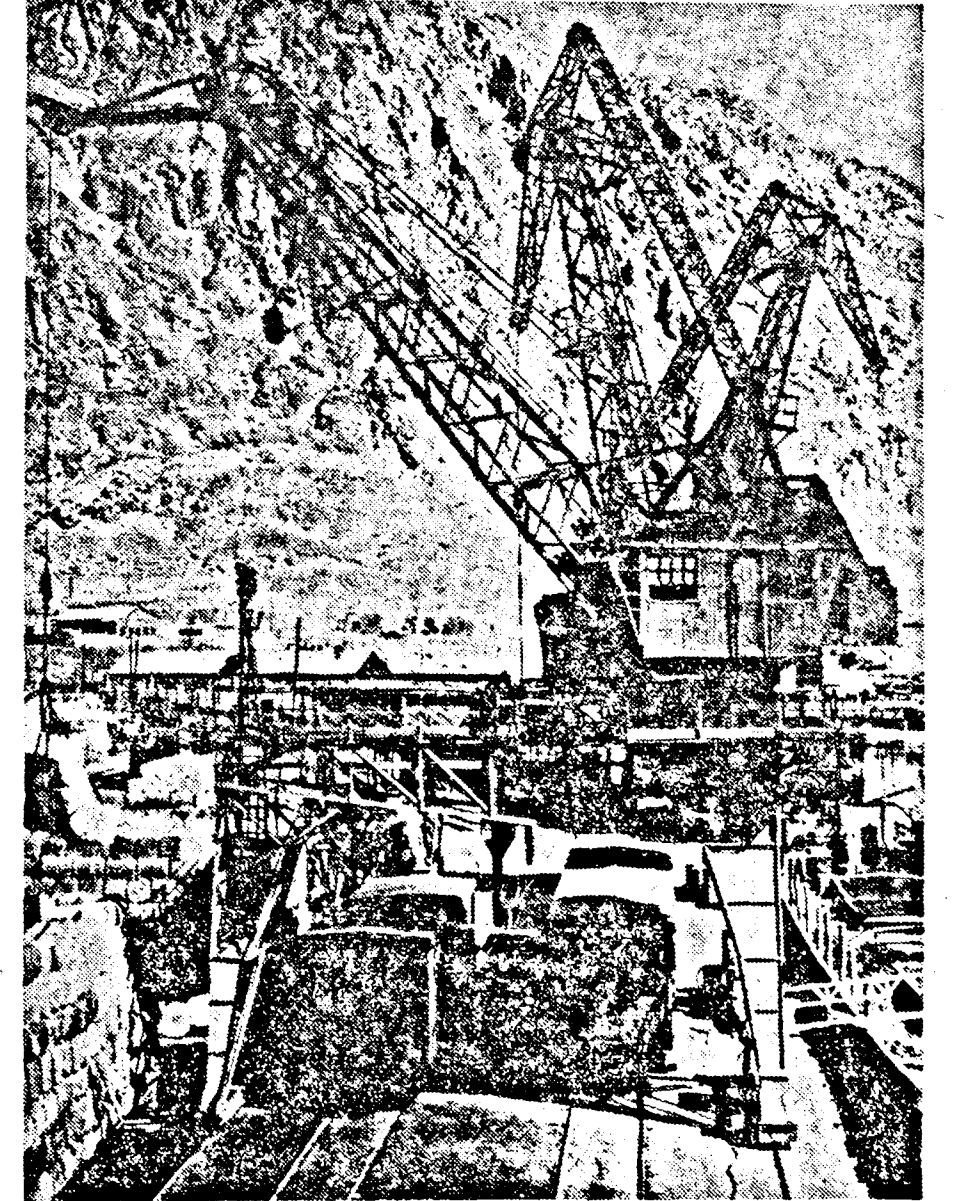
I. Dolmatovszkij szovjet gépkocsitervező gépkocsijának motorja, üzemanyagtartálya és akkumulátora hátul van elhelyezve. A gépkocsinak önműködő sebességváltója van és az első meg a hátsó kerekek szuszpenziója egymástól független. A motor hűtése

Az épülő kommunizmus országából

össze van kapcsolva a karosszéria fűtési rendszerével. A kormány hidraulikus. A motort egyetlen pedál hozza működésbe, kapcsolja ki a féket és szabályozza a motor hengerbe kerülő üzemanyag-keverék mennyiségét.

A gépkocsi ajtaja a tető egy részével együtt nyílik s ezáltal könnyebbé teszi a be- és kiszállást.

A gépkocsi első példányát a Szovjetunió gépkocsitervezési tudományos kutatóintézetében állították össze. A NAMI-013 típusú gépkocsi most végzi próbautjait.

A Kaspi-tenger partján terül el Krasznovodszk, a Türkmen Köztársaság fontos ipari és szállítási központja. Gépesített kikötőjében nagy a forgalom. Képviselet a kikötő egy része látható: behajózzák az új terméskől érkezett gyapot-bálákat.

Hírek a fogyasztási szövetkezetek termelőkombinátjából

A fejlődés útján

A fogyasztási szövetkezetek termelőkombinátjának az a feladata, hogy a fogyasztási szövetkezeteket ellássa közszükségleti cikkeivel. Tartományunk falvaiban különösképpen jól ismertek az olyan közszükségleti cikkek, amelyeket a termelőkombinát dolgozói gyártanak: selemenyanyagokat — mint méterárú és kendők — a konyhabutorokat, a különböző bádóg- és tűkőrukat, a lakatokat, a gombokat, a fésűket, a gyertyákat, a kosarakat és egyébeket.

A termelőkombinát dolgozói egyre nagyobb mértékben kielégítik gyártott közszükségleti cikkeikkel a falusi dolgozók igényeit. A megalakulás óta — 1951-től — óriási fejlődésen ment keresztül a termelőkombinát. 1951 óta a tervhez és a gyártáshoz viszonyítva 1955-ben a termelés 600 százalékkal lett nagyobb, míg a termelékenység vele párhuzamosan 160 százalékkal növekedett. A különböző munkafolyamatok közel 90 százalékban gépesítve vannak. A vállalat dolgozóinak munkakörülménye is nagymértékben megjavult.

Az élüzemzástály

A vállalat dolgozóinak nagytöbbsége tevékenyen részt vesz a szocialista versenyben. Szeptember 1-15-ig a fémfeldolgozó üzemszástály dolgozói kerültek a szocialista verseny élére. Globális tervüket ugyanis 22 százalékkal túlteljesítették és emellett megtakarított anyagból 23 darab nyolc literes tejeskannát, 18 husz literes zsírosbödönt, 25 öltöztető petroleumos kannát, 184 tejszűrőt, 13 bádóg mosófazekat és 17 fejszástárt készítettek.

Az üzemszástályon mindig történik valami új, ami megkönnyíti a munkát és növeli a termelést. Ujabban a villamos forrasztásra tértek át, míg azelőtt szénfűtessel fűszítették meg a forrasztó pákákat. Az új műveléssel nemcsak, hogy megkönnyítették munkájukat a dolgozók, hanem bizonyos mennyiségű szénen is megtakarítanak.

De szép sikereket születtek más üzemszástályokon is. A selemenyárakészítő osztály dolgozói például 20 százalékkal teljesítették túl tervüket.

MOANYAG — FABOL

Az egyik Leningrád-tartományi vizerőmű vízturbínája olyan csapágyakkal működik, amelyeket olaj helyett, — vízzel kennek. Ezek a csapágyak nem fémből készülnek, hanem új műanyagból, amelynek alapanyaga a fa.

A fából készült műanyag számos olyan értékes tulajdonsággal rendelkezik, amelyet sem a fémnél, sem a fánál nem találunk meg. Rosszul vezeti a villamosságot — tehát szigetelőket készíthetnek belőle; a savak nem támadják meg — tehát vegyipari készüléket, saválló szelepeket, hűvelveket és más hasonló alkatrészeket gyárthatunk belőle; nem szívja magába a benzint, vagy a vizet; tömörsége felülmúlja a legjobb minőségű fát; kopási ellenállása nagyobb, mint a bronzé. Ezért kiválóan alkalmas különböző gépkalkitások, fogaskerekek, perselyek, csapágyak előállítására.

Hogyan készül az új műanyag? Esztorgapadhoz hasonló gépbe befognak egy rövid nyírfauskót. A gép széles kése furniírezt vág a tuskó egész hosszában. A furniírt kisebb lapokra vágják, megszáritják és beitatják fenolfornaldehyd üledékkel. Az így előkészített furniírlapokat présbe helyezik és forró acéllemezek között nagy nyomással összepréselik. A hőmérséklet és a nyomás hatása alatt a furniírkötegek szilárd anyagká tömörülnek. Ezzel a műanyag el is készült. A műanyag vastag, nagyméretű táblákban kerül forgalomba s fűrészelhető, élesíthető, furható, vágható. Belőle készíthetnek alkatrészeket, amelyeknek nincs szükségük semilyen további megmunkálásra. Ha ilyen tárgyakat akarunk előállítani, a furniírt felaprózzuk, megszáritjuk, beiktatjuk fenolfornaldehyd üledékével, majd forró formákba helyezve nagy nyomással összepréseljük. Ezzel az eljárással a legváltozatosabb tárgyakat gyárthatjuk.

Több gondot, lelkiismeretességet a mezőgazdasági eszközök karbantartására

A nagyszemélyes állami gazdaság kiterjedt gépparkkal rendelkezik, amely évről-évre bővül. Ezért az állami gazdaságok, egyébként is, két vetőgépet, egy burgonyavetőgépet, egy burgonyaszedőgépet, fűkaszázó gépet, műtrágyaszóró gépet, kultivátorokat, boronákat és számos mezőgazdasági termelési eszközt kapott.

Ha figyelembe vesszük, hogy az idén elővágyatlanságból alig egy-két kisebb géphiba történt az állami gazdaságban, megállapíthatjuk, hogy azok a dolgozók, akiknek gondjaikra gépeket bízta, jól végzik munkájukat. Csúpan egyesek képeznek kivételt. Ezek közé tartozik Vecsa Nicolae kombájnvezető, aki gondatlanságból nem oltja idejében a motort és így az egyik csapagát égni kezdte. Ebben az esetben is sikerült azonban a komolyabb géphibát elkerülni.

Más a helyzet azonban a géppark általános karbantartását illetően. Mi is történik e téren a nagyszemélyes állami gazdaságban? Elsősorban meg kell állapítanunk, hogy 1953-ban és 1954-ben új gépszerkezeteket építettek a nagyszemélyes állami gazdaságban. Jelenleg a gazdaság terjedelmes udvarán három oldalon gépszerkezet és javítóműhelyek üzemelnek. A gépszerkezet nagy befogadóképességű. Hely van bőven. A szénkebe lehetne állítani a használaton kívüli gépeket, még talán azokat is, amelyek ezekben érkezik a gazdaságba. A szénkebe azonban nem találunk néhány javítási alát álló vetőgépet, egy motoros fűkaszázó, 16 kézikütyű-arátológépet, 3 arató-csépőgépet (kombájn), 1 cukorrepesző gépet, néhány kukoricamorzsolót és boronát kívül semmi.

A gépek túlnyomó része az országban hever az udvaron. Itt találunk többek között 10 arató-csépőgépet, szármaggyűjtő kosákkal együtt, 3 kazalozót (elevátor), 9 kultivátort, 10 igavontatású gereblyét, 1 KKR-2 típusú új szovjet burgonyavető gépet, valamint több más kisebb mezőgazdasági felszerelést (ekéket, boronákat, stb.).

Felmerül a kérdés, miért állnak a gépek az udvaron, a szabad ég alatt, ha egyszer a gépszerkezetben is van hely. Könnyen válaszolhatunk erre, ha megtekintjük a gépszerkezetet. A gépek helyét ugyanis nagy halmokban rakják napraforgómag és buza foglaltja el. Mi célból? Azért, mert a buzába a napraforgót tisztítani és szárítani kell. Ez helyen való, azonban nem történhetik a géppark rováására. A gépeknek éppen úgy árt a nedveség, az eső, akár a terményeknek.

Meghatározzuk az állami gazdaság földművelési megőrzését érének, Nedelcu Traian elvtársnak szavai, aki a következőket mondotta: „Legszívesebben a bundákat terítésem rájuk”. Majd megáll az új burgonyaszedő gép mellett s ezzel fejezi be mondanivalóját: „Kár érte”. Hangjából érezni lehet, hogy megértette, milyen nagy segítséget jelent a mezőgazdasági dolgozó számára a gép. Nem is csoda, hányszor görnyedti a krumpijöfődnél ültetésekor és burgonyaszedésekor?

A nagyszemélyes állami gazdaság üzemeltetői részlegén a gépek helyzete még rosszabb. Itt ugyanis kevés kilitás nyílik arra, hogy a gépek hamarosan föld alá kerüljenek.

Obesenyón szintén négyeszőr alakban építettek a gépszerkezetet. A gép-szerkezet egyik oldalán azonban ki van dőlve. Az épen maradt helyiségeket Obesenyón is gabonatorlóra használják. E részleg vezetője, Dargati Christu mérnök, úgy látja, hiszen követi a gépek a gazdaság vezetőinek példáját.

A gépszerkezetben mindössze egyetlen vetőgépet találunk, ha nem vesszük számításba azokat az ócska mezőgazdasági felszereléseket, amelyek az egyik tetőnélküli sarokban buskálnak. Sociu Gheorghe műhelyfőnök elmondta, hogy rövid-

sen ezeket a gépeket is ki kell tenni a szénből, mert napraforgót hoznak, s azt tárolják majd a gépek helyén.

Az udvaron hármaskapcsolásban kijavított vetőgépek sorakoznak. Ezek a szerencsésebbek, mert csillogó alkatrészeikből megállapíthatjuk, hogy mielőtt a munkahelyre szállítanák, alaposan megajlozták. Sokkal kevesebb becsületük van azonban azoknak a gépeknek, amelyekre rövidesen nincs szükség. Négy arató-csépőgép például teljes felszereléssel javítatlanul, olajjalatlanul áll az udvaron. Nincs megtisztítva és megajlozva a közel három hete álló állomásozó négy csépőgép sem. Jellemző, hogy a csépőgépben a gabona már csirizni kezd. A gépek közelében találunk még három kazalozót, valamint egy gyomirtásra készült kultivátort, amely alig látszik ki a gaz közül. A kisebb mezőgazdasági eszközök már ki sem látszanak a gazból.

A fenti hibák arra engednek következtetni, hogy a nagyszemélyes állami gazdaság vezetői felületen kezelik a géppark karbantartásának fontos feladatát. Nem értékelik kellőképpen azt az áldozatkész támogatást, amelyet pártunk és a munkáscsapat nyújt a mezőgazdasági dolgozók számára, a gépek útján. Nem értette meg, hogy a géppark dolgozó népünk tulajdona és mint ilyen, minden csavar értékes népgazdaságunk szempontjából. Ezt a hibát mielőbb meg kellene szüntetni a nagyszemélyes állami gazdaság vezetőinek. Gondoskodni kell arról, hogy a használaton kívüli gépek mielőbb fedél alá kerüljenek és elvegezzék rajtuk a szükséges karbantartási munkákat. Csakis így bírhatjuk meg a termelési eszközök termelési szükségét, csak így biztosíthatjuk a szükséges gépi felszerelést a soron következő mezőgazdasági kampányok számára.

Szender Károly

Az aradi Állami Filharmonia énekkarának vendég szereplése

Vasárnap este az aradi Állami Filharmonia énekkarja Paradenko Pavel karnagy vezetésével nagyszemélyes hangversenyt adott Magyarpuszta kulturális házaiban.

A hangverseny résztvevői hazai és szovjet zeneszerzők műveiben gyönyörködtek, a szolisták operai áriákkal, szimfonikus szimfonikusok közösen.

Az énekkar Paradenko karnagy vezetésével és Bán Elza zongorakísérelével nagy alkarrt ért el Szokolov szovjet zeneszerző „Az Amur hullámain” énekkarja feldolgozott kerti gőzével. Hasonlóképpen szintén tapsolták meg E. Vidu: „Rusnetul

Ardealului” című kórusművét, amelynek szövegét Rosculeț Tatiana énekelte. Emi Lelescu „Cîntec pentru pace” című kórusművének refrénjét a közönség együtt dudolta az énekkarral. Nagy tetszésnek örvendett Bob Nicolae „Szent a bábam” című népdal énekkarra való átdolgozása és előadása is.

A szolisták közül Iamandi Mirocea „Ti-am adus cersei” című román népdallal és Iamandiu Lehar „Mosoly országba” című operettjéből „Vágyom egy nő után” című áriájával aratta az est legnagyobb sikerét. Az ének-karok közül Niculescu Ileana a „Vig őzvegy” című operett nagyaríájával

nyerte meg a közönség tetszését, hasonlóképpen az énekkelte még: Rosculeț Tatiana és Sztepan Elza is. Oleg Rudik, E. de Curtis egyik dalát adta elő. A fiatal baritonista ének-kar a közönség nagy tapsal fogadta, míg Ghendur Aurel tenorista Kirculescu „Te iubesc” című áriáját énekelte.

Az aradi Állami Filharmonia énekkarának tagjai, fiatal karnagyát és nagy sikernek utód eredmények elérésére kell ösztönöznie. Látogassanak el tartományuk más közönségei, falvaiba is és szórakoztassák minél változatosabb műsorral a dolgozókat.

(z. j.)

A bukaresti Nemzeti Színház megnyitotta 103. évadját

Az „I. L. Canagiale” Nemzeti Színház megnyitotta 103. színiévadját. A Studio színház Horia Lovinescu „Romádólt fellegvár” című színművével kezdte. A következő napokon Al. Kornejov „Platon Kreszt”, Mihail Sebastian „Láptárak” és K. Trenyov „Gimnazisták” című színdarabjai mutatja be.

A Comedia színház építkezési mun-

kálatainak befejezéséig a Szakszervezetek Színházában (Str. Lipsoani) tartja meg előadásait.

Az „I. L. Canagiale” Nemzeti Színház több új színdarabot tűzött műsorára. Október elején mutatják be Miora Creneanu színművét, majd Barbu Delavrancea „Naplemente”-jét, Molliere „Kénytelen házasság”-át, Botosanilla doktor” című művét.

Ugyancsak ebben az évadban láthatja a bukaresti közönség Makszim Gorkij „Ellenségek” című drámáját és egy Victor Hugo darabot.

A „román-szovjet barátság hónapja” tiszteletére a Nemzeti Színház felülítja A. P. Csehov „Három nővér” című színművét.

(Agerpres)

D. Th. Neculuta a román forradalmi irodalom egyik uttörője

„Ne sirj! Fel a fejéll! Törj bátran felre, Menj, világ, menj, habzó hullámok kavarva, Ne félj a vihartól, ne hátrálj előre, Vessen bár ezernyi vízhegyet”

Oceán haragja.

Hadd bölgjön az orkán féktelen

S mint legendák pokla, hadd

nyögjön a tenger.

Ne szűnj meg remélni, harcoljál

[keményen,

S dalolva kutasd a villámlepte

Partja hol dereng fel,

Irja Neculuta az „Igasság partjai felé” című versében.

D. Th. Neculuta osztálytársa a közönség kapcsolataiból nőtt ki, amely a múlt század végének forradalmi munkásmozgalmához fűzte. Mint ismeretes, 1899-ben a romániai munkásmozgalom vezetőihez bekapcsolódott polgári elemek áramlata a liberális pártba. Ez a „nagyellenség (generáció) árusága” néven ismert akció — a polgárság számítása szerint — arra lett volna hivatva, hogy halálra oszlalt mérjen a munkásmozgalomra. De a munkáscsapat haladói elmei, élükön I. C. Frimuvál nem teszik le a fegyvert. Az I. C. Frimu által alapított szervező, „Muncea”, amelyhez Neculuta is tartozott, megkezdte a munkásmozgalom átszervezését. Kevesse utóbb, 1902-ben született meg a

Rádióműsorok

Szerda, szeptember 28.

BUKAREST I.: 8,05: Központi lapok szemléje. 8,13: Reggeli hangverseny. 8,45: Sajtószemle. 9,15: A népi demokratikus országok ifjúsági együttesének műsora. 9,45: Adás pionírok és iskolások részére. 10,15: Szonáta hegedűre és zongorára. 10,37: Könyvzene. 11,15: Szimfónikus zene. 11,40: Csajkovszkij hangverseny. 12,15: Zene. 12,55: Hírek. 13: Déli hangverseny. 14,05: Működő művészcsoporthok műsora. 14,45: Könyvzene. 15,15: Dalok szovjet szerzőktől. 15,30: Hírek. 15,35: Román népi zene. 16,15: A Grigoriu-trio műsora. 17: Sándor Judit és Melis György a Magyar NK szolista magyar népdalokat énekelnek. 17,30: Hírek. 17,48: A rádió zenekara játszik. 18,30: Kívánsághangverseny, 19,05: Operazene. 19,54: Orvosi tanácsok. 20: Dalok a pártól. 20,15: Orosz népi zene. 20,45: Falvak újsága. 21,15: „Zene és élet”. 22,15: Táncczene. 23: Rádióújság. 23,10: Mozart: Hangversenyművek.

BUKAREST II.: 14,30: Miről ír a Scintea? 14: Román népi zene. 14,40: Fúvószena. 15: Hírek. 15,05: Benone Damian akkordionon játszik. 15,20: Operatzena. 16: Rádióújság. 16,15: „Román zeneszerzők”. 17: Rádiószínház gyermekek és az ifjúság számára. 18,03: Olasz dalok. 18,30: Előadás. 18,45: A Berlini Filharmónia zenekarának műsora. 19,01: Román népi zene. 19,40: Cornelia Gavrilescu szopránénekű hangversenye. 20: Rádióújság. 20,45: Dalok. 21: A szovjet rádió adásának közvetítése. 21,30: Könyvzene. 22: Hírek. 22,30: Hangverseny. 23,01: Román népi zene. 23,25: Klasszikus kóruszene. 23,50: Éji hangverseny. 0,45: Hírek.

BUDAPEST (Kossuth): 8,10: Operaszínek. 9,20: Jenani utazás. 9,40: Daltanulás. Kodály: Békédal. A Gyermekrádió műsora. 11: Liszt Ferenc kórusművei. 11,30: Szülőknek — nevelésről. 12: Hírek. 12,20: Táncczene. 13: Hangképek az Irodalmi Újság szegedi matinéjéről. 13,20: Régi magyar muzsika. 14,15: Utóórőradó. 14,40: Katona Ágnes zongorázik. 15: Hírek. 15,10: Makszimka. Ifjúsági rádiójáték. 16: Válaszolunk hallgatóinknak. 17: Hírek. 17,15: Ifj. Kovács Imre és zenekara játszik. 17,45: Nemzetközi kérdések. 18: Lajdov: Nyolc orosz népdal. 18,15: Szív koldi... 18,45: Egy falu történetéből. 19,07: Zenés műsor kiváló dolgozóknak. 20,15: Unnepi hangversenyek Bartók Béla emlékére. 21,20: Hírek. 22,40: Táncczene. 23,30: Keringő-est. BUDAPEST (Petőfi): 14: Megyei tudósok jelentkezik... 14,05: Művészelemek. 14,40: Mesélő muzsika. 15,20: A Rádió operettjeiből. 16,40: Orosz népdalok. 17,40: Kamarazene. 18,50: Operettmuzsika. 19,30: Az épülő kommunizmus nagy országában. 20: Kórusok. 20,20: Sporthíradó. 20,45: Operaszínek. 21,20: Orvosi tanácsok. 21,30: A sárga föld éneke... Versek a kínai nép életéről. 22: Magyar nóták, csárdások. 22,30: Szórakoztató zene.

Testnevelés és sport

Román Népköztársaság—Belgium válogatott labdarugó mérkőzés

Ma, szerdán délután játszotta le Bukarestben második őszi mérkőzését az RNK válogatott csapata, s ezúttal a nagy játékerőt képviselő belga válogatott lesz a román csapat ellenfele. Az előkészületi mérkőzésen az „A”-csapat 5:2 (2:2) arányban győzött a „B”-csapat ellen és a váloga-

tot csapat játékosai biztató formát mutattak. Előreláthatólag a következő tízenegy képviseli a mérkőzésen népköztársaságunk színeit: Voinescu — Pahontu, Androvits, Székő — Calinoiu, Bakucz I. — Copil III, Nicusor, Ozon, Georgescu, Mihai.

Aradi evezősök sikerei az országos bajnoki döntőben

Szombaton és vasárnap rendezték meg Bukarest mellett, a Snagov tavon az országos evezős bajnokság döntőjét, amelyen az aradi versenyzők két bajnokságot is szereztek: a női négyesben a Laub, Oxenfeld, Erdős, Kormos—Fleischmann összetételű Fl. Rosie UTA csapat győzött 3:49,2 mp-es idővel, míg a másodiknak beérkező bukaresti Locomotiva 3:53,3 mp-es időeredményt ért el. A

kormányosnőknél kettőben (fluk), a Locomotiva Macinic-Miklósi dublója győzött 7:49,7 mp-el a bukaresti Constructorul ellen, amelynek kettőse 7:55,5 mp-es időt ért el. A férfi négyesben versenyt az aradi Locomotiva a második helyen végzett. A férfiak nyolcas versenyében az aradi sportiskola csapata a negyedik helyre került.

A labdarugó bajnokság „B” csoportja

A labdarugó bajnokság „B”-csoportjának második szériájában a küzdelem az elsőigért ismét nyílt. Az ananyagyerési Metalul legyőzte a nagyváradi Progresul és ezzel két pontnyira megközelítette a nagyváradi csapatot. Ugyancsak két pont választja el a nagyváradiaktól a megyesi Flacaratól, míg a resciai Metalul, az Aradon elszenvedett vereség következtében, a negyedik helyre esett vissza. Az aradi Locomotiva folytatja győzelmi sorozatát és már az ötödik helyre tornásztta fel magát. Vasárnap ismét nagy feladatok várnak az aradi csapatokra: a Locomotiva Nagyváradon vendégszerel és a bajnokságban vezető Progresul mérkőzik, a Metalul pedig nagyváradi testvércsapatát látja vendégül. Tekintettel a nagyváradi csapatok jó képességére, mindkét aradi csapatnak a legjobb játékára van szükség, ha pontot, illetve pontokat akar szerezni. A bajnokság hétfő

ősi fordulóján egyébként a következő mérkőzések szerepelnek: Locomotiva (Kolozsvár)—Metalul Majdahunad, Progresul Nagyvárad —Locomotiva Arad, Flacara Medgyes—Fl. Rosie Kolozsvár, Minerul Lupény—Progresul Szatmár, Metalul Resica—Metalul 108, Metalul Nagybanja—Metalul Aranygyéres, Metalul Arad—Metalul Nagyvárad. A táblázat az alábbi:

	Pr. N-rad	19	12	3	4	36	16	27
M. A-res	19	10	5	4	36	14	25	
Fl. Medgyes	19	10	5	4	27	17	25	
M. Resica	19	10	4	5	27	18	24	
Loc. Arad	19	8	5	6	27	18	21	
M. V-nyad	19	6	8	5	27	19	20	
Loc. Kol.	19	8	3	8	31	27	19	
Pr. Szatmár	19	5	8	6	21	36	18	
M. Lupény	19	5	7	7	22	27	17	
Met. Arad	19	5	6	8	18	29	16	
M. N-nyad	19	3	9	7	14	23	15	
Fl. R. Kol.	19	4	6	9	12	27	14	
M. N-várd	19	4	5	10	25	38	13	
Metalul 108	19	4	4	11	24	38	12	

Néhány sorban

A Fl. Rosie UTA labdarugó csapata, amely Pecovszkyt és Biraút nélkülözve, Kolozsváron vendégszerelt és 3:3 (2:1) arányú döntelent ért el a kolozsvári Stiinja temesvári játékosokkal megerősített csapata ellen. A kolozsvári csapatban Uju, Zbircea, Lazar, Ciolescu, Boros és Gifleanu is szerepelt. A gólokat Jurca (2) és Don, illetve Moldovan, Lazar és Boros szereztek.

Az országos teniszbajnokság döntőjében a női párosban a Niamian-Glatne kettős szerezte meg a bajnoki címet, miután a döntőben legyőzte a Stancescu-Ponova párt. A döntő eredménye 6:4, 6:4 volt.

Az országos román vívó csapatverseny keretében a párbajtörben és női törben az osztrákok nyertek 17:6, illetve 11:5 arányban, a kard csapatversenyét pedig az RNK csapata nyerte 9:7-re.

A Voința férfi asztali tenisz csapata Bukarestben 5:2 arányú vereséggel szenvedett a Dinamo IX. együt-

tesétől. Az aradi csapatban csak Papp Marius szerepelt jól, aki két győzelmet aratott, míg Andronache és Kovács főnyereskedő játékkal elvesztették mérkőzéseiket a náluknál gyengébb képességű játékosokkal szemben.

A Zágrábban megtartott nagyszabású nemzetközi atletikai versenyen Opris 14,3 mp-el győzött a 110 méteres gátfutásban, Sotér pedig 195 cm-el nyerte a magasugrást.

Az országos kézilabda bajnokság „B”-csoportjában lejátszott mérkőzések eredményei a következők: Recolta MAS Bukarest—Progresul Baou 6:8, Fogaras válogatott—Locomotiva Bukarest 17:4, Recolta Varjas—Stiinja Galac 6:0 (forait), Flacara Tirgoviste—Stiinja Kolozsvár 15:7. Az aradi Progresul, amely vasárnap az udvarhelyi Progresul ellen aratott értékes győzelmet, következő mérkőzésén Bukarestben a Locomotiva ellen játszik.

„Forradalmának születtem, magamban érzem annyi proletárgenerációnak az uralkodó osztályok gaztetteiből és történelmi rossz-ságából fakadó gyűlöletét...” így ír D. Th. Neculuta barátjának, Alecu Constantinescunak, költeménye magyarázójaként.

Rövid élete folyamán Neculuta — a költő és a szociális harcos — soha sem tagadta meg ezt a hitvallást.

Ki volt D. Th. Neculuta? Milyen érdemeket bocsát oly nagyra irodalmi kritikának? 1859 július 15-én született Tirgul Frumosen, szegényparaszti családból. A szülői házból olyan nagy volt a nyomorúság, hogy az alig tízéves gyermek kénytelen világga menni és ezáltal könnyíteni sok édes gyermekétől a családra, övegyen maradt édesanyja gondjain. Széltében-hosszában bejárja Romániát. A jövőd költő ezekben az években ismeri meg a nép nyomorát, érzi saját bőrén a kapitalista kizsákmányolást, gyűjt gazdag tapasztalatokat. Ezekben az években kellett lemondania régi álmairól, arról, hogy hegedűművész legyen. A tehetséges ifjú nem tanulhatott konzervatóriumban, mert nem volt magától elegendő anyagi anyaga. Ebben az időben a „proletár hadsereg” főneve a nem váltottak való-ságáig.

Dumitru Th. Neculuta élete később sem volt könnyű. Minden erejét megfeszítve dolgozott egy — D. Th. Neculuta „Az igazság partjai felé” című az A.I.M.K. kiadásában magyar fordításban nemrég megjelent verseskötetének magyarázója.

bukaresti cipész-műhelyében és fizetése mégis gyakran az éhség volt.

Csak két elemi osztályt végzett, de alkotásai olyan műveltséggel tisznek tanúságot, amely messze felülmúlja a felsőbb iskolákat végzett polgár — és földbírtokos — ifjak legtöbbjének műveltségét. Ismereteit saját maga erejéből szerezte, fáradhatatlan munkával. Barátainak írásbeli visszaemlékezéseiből tudjuk, mennyire szeretett olvasni. Asztalán — amely mellett a késő éjszakai órákig ült a gyűlölt oszmadiaműhely elhagyása után — a szocialista elmélet megismerésének alkotásai mellett ott voltak a nagy román és külföldi klasszikusok művei. „Képes lennék arra, hogy éhesen és fűtetlen szobában is elmaradjak — vallja be a költő egyik barátjának — de amikor látom, hogy asztalom körül volt eladogatni könyveit, hogy fedezze küzdelmes életének szörnyű szükségleteit, Gh. T.) úgy érzem, olyan szőléség és pusztaság van a házban, hogy ki kell menekülnöm a mezőkre. Ott legalább egy pillanatra elfelejttem, hogy a mai társadalomban minden az ellen a munkás ellen van, aki fel szeretne világosulni”.

Létének drámájából, a munkásmozgalommal való kapcsolatban, erős osztálytudat, a kizsákmányolók, a polgári társadalom, a földbírtokosság elleni kibékíthetetlen gyűlölet született Neculutában. Neculuta azok közé a harcos dalnokok közé tartozik, kiknek versei nemcsak tükrözik a kor tényeit, de harcra is szólítanak a társadalmi igazságtalanságok felszámolásáért.

„Románia Munioitoeare” csoport és az azonos nevű újság. Ez a csoport az újjászülött munkásmozgalom első szilárd alapja. Ezekben az években ott találjuk Neculutát a legtevékenyebb agitátorok között — főleg a „Románia Munioitoeare” és más munkáskiadványokban megjelent írásai révén. A költő halála időelőtt megszaktíja gazdag tevékenységét. A túlerőltetés, amelyek munkájában kényszerült — verseivel nem tudta a létfenntartásához szükségeseket előteremteni —, valamint nélkülözésekkel teli élete csak súlyosbítták szívbetegét, amely 1904 október 4-én végez vele.

D. Th. Neculuta művei azzal válnak ki kortársainak művei közül, hogy uralkodó hanguk a biztatás, a derűlátás, a munkásosztály erejébe vetett bizalom hangja: „O, népi Tested fáj, sajog: S utad állják a gazok, Int bár az igazság — De reméjlj S úgy állj le itt, Mint fény, ha ágait Bősz szelek oszavartják. (Mártírok és hőherők) Lázadás hangja szól meg: „Hő-ek”, „Előre” és más verseiben is. „Lázadás” című versében Neculuta harcol a munkásmozgalomban felbukkanó tepsedés ellen és rámutat arra, hogy a győzelmet csak forradalmi harc révén lehet elérni. „Fell Hagyjuk már a mártír [únnyaságot]

Az igazság, im fegyvert ad [tínéktel] Lázadás, dörge fegyvereknek Hadd rázza fel a haldokló világot! Fell Mint midőn a föld erőt

Es hegy, dóm, tenger, minden [rengnek, szertemlél] ott, Ugy vessetek szét poklot, ur!

Míg lánc s pokol van, ember nem [pihenhet]! A költő műveinek nagyrészt a népiemlék nyomora leplezésé-nek szenteli. „Mártírok és hőherők” című verse például, a bojárok, oszondórok, végrehajtott által sanyargatott nép szenvedéseinek képét tárja elénk. A „Rabok kórusa” kemény vádbeszéd a kizsákmányoló osztályok ellen. A munkást — mutat rá Neculuta — még a természet édes szemléletéről való lemondásra is rákényszeríti a tőkés:

„A műhelyek s a gyárfalak Mint sír, megakadnak zárnak. Ellopják tőlünk a dalt, A kék eget, virágokat, A szellő árnyas fák alatt

S csendjét a láthatárnak”. Verseiben megtaláljuk a természet szépeinek megkapó leírását („Esteledés”, „Nyári varázs”, „Alkonyban”, stb.) és a szerietlányhoz int szerelmes szavakat („Vágy”, „Mivel köt meg?”).

Ezekben — akárcsak Eminescu verseiben, sok helyen érezni a népköltészet hatását.

Tiltakozó, forradalmi harcra szólító magatartása különbözteti meg Neculutát a munkásosztály

többi, kortárs költőjétől; például Traian Demetrescutól, C. Milletől és másoktól, akiknek versei csupán a nép szenvedéseit iránti érzékenységet tükröztetnek. Ezért tekintjük joggal Neculutát a harcos, forradalmi költészet uttörőjének hazánkban. Később, en, hogy Neculuta tanult nagy kortársaitól, Eminescutól, Vlahutól, Cosbucutól, de eszméi haladottabbak azokénál. Neculuta a XIX. század végén romániai munkásosztály legelőkelőbb harci állásainak talaján áll.

Ezért keressük hiába D. Th. Neculuta nevét a polgári irodalomtörténetekben. A népi demokratikus hatalom kiásta Neculuta műveit a felévszázados hallgatásból, amelybe a burzsoázia süllyesztette. A dolgozó tömegek újra szeretettel olvassák a költő verseit, a Román Népköztársaság Akadémiaja halála után tagjává választotta, műveinek és személyiségének elismeréseként. Verseit újra kiadták, tanulmányokat írtak róluk, az újonnan megjelent román irodalomtörténetben Neculuta méltó helyet kapott. Megbecsülésének újabb bizonyítékát jelentí „Az igazság partjai felé” című verseskötete magyar fordításának megjelenése.

I. C. Frimu mondotta Neculuta temetésén: „... volt harcosársunk, a munkásköltő D. Th. Neculuta a román munkásság nem fogja elfelejteni”. Malában, Neculutát nem feledték el. Verseit ének és éni fogják, mert olyan anyagból születtek, amely legyőzi a századokat: a nép iránti szeretetből, a nép sorsáért való aggodalomból.

Gh. Tomoroga

A dolgozók véleményének, javaslatának meghallgatása a hibák gyors felszámolását biztosítja

A dolgozók nagy örömmel fogadták a minisztertanácsnak azt a határozatát, amely kielégíti a minisztériumokat és az államigazgatás többi központi szerveit, továbbá a néptanácsok végrehajtó bizottságait, hogy külön irodákat létesítsenek a dolgozók panaszainak, javaslatainak és különféle beadványainak kivizsgálására és elintézésére. E határozat szerint a minisztériumok és központi szervek a beadványok beérkezésétől számított legkésőbb 30 napon belül, a tartományi néptanácsok végrehajtó bizottságai legkésőbb 15, a rajoni és városi néptanácsok pedig legkésőbb 10 napon belül kötelesek elintézni a fellelt ügyet.

Lippaváros néptanácsa e határozatot megjelölve utasította a panaszirodát létesíteni, amely azonban csupán ez évben kezdte meg rendes működését. Azelőtt ugyanis a panaszirodának nem volt feladata és így a dolgozók kérésének, panaszainak elintézésébe huzamosabb ideig tartott. Ennek kiküszöböléséért a néptanács végrehajtó bizottsága Vapina loant nevezte ki a panasziroda felelőssé. Ez az intézkedés azt eredményezte, hogy a dolgozók panaszai, javaslatai tíz napon belül elintézték nyerne.

A dolgozók bizalmatlan fordulnak Lippa város néptanácsának panaszirodájához, mert tudják, hogy panaszait, javaslatait meghallgatják és a legrövidebb időn belül elintézik. Pásculescu Ilie egyénileg gazdálkodó dolgozó panaszt, a 34. választókerület képviselője — miután választóitól megbeszélést tartott — javaslatot nyújtott be a panaszirodához, amelyben rámutatott arra, hogy Lippától Déva felé, a Maros mentén mintegy 200 méterre nincs védő-cölöp és ezáltal veszélyes az út a járművek számára. A javaslat beérkezése után a néptanács végrehajtó

bizottsága kivizsgálta az ügyet, jelentette a helyi önkormányzatnak, amely néhány napon belül válaszolt, hogy elhatározták 400 védő-cölöp elhelyezését ezen az útszakaszon. Azóta 150 méterre már el is helyezték a védő cölöpöket és a munkálatok tovább folynak.

A bejelentések igen magas százaléka személyes természetű. Ezek elintézésére nem kisebb körültekintést és talán még gyorsabb ütemet igényel, hiszen az illyenszerű kéréseknek az elintézésétől kezdve leginkább a megértést, a gondoskodást, a segítséget, a személyes gondok, bajok kísérik.

Mihailescu Dumitru egyénileg gazdálkodó dolgozó panaszt március 23-án felkereste a néptanács mellett működő panaszirodát és jelentette, hogy Negrus Pavel, az ADAS egyik alkalmazottja jegyzőkönyvet vett fel, mert állítólag nem fizette ki a biztosítási összegét 1953—1954-re. Negrus szerint a visszamaradt összeg 700 lejre emelkedett. Mihailescu Dumitru a néptanácsnál felmutatta az ADAS-tól kapott nyugtát, amely szerint nem maradt hátra a biztosítási összeg kifizetésével. A néptanács végrehajtó bizottsága felhívta Negrus Pavelt és az ügy vizsgálata folyamán megállapította rosszindulatú szándékát. A foglalatossított intézkedések eredményeként Negrus Pavelt lecserélték munkahelyéről.

Általában egyre több azoknak a száma, akik a Lippa város néptanácsa mellett működő panasziroda segítségével oldanak meg személyes, vagy közügyeket.

Jarosi János, a 18. választókerület képviselője, panaszt nyújtott be a néptanácsra, mert Berbecaru Ladislau az „Avintul” malom felelőse visz-

szeztasította, hogy a lakosság számára öröklőn. A néptanács végrehajtó bizottsága kivizsgálta az ügyet és jelentette az „Avintul” malom vezetőjének Berbecaru Ladislau helytelen magatartását a lakossággal szemben. Az intézkedések eredményeként Berbecaru Ladislau úgy szerkezt meg a munkát, hogy hetenként szombat a lakosság számára is öröklőn buzát, kukoricát pedig mindennap.

Grida Nicolae több dolgozó nevében panaszt emelt, mert a piactér nincsen rendszeresen tisztántartva, ugyanakkor javasolta annak kikövezését. A néptanács elfogadta a javaslatot és miután biztosította a szükséges anyagot és a munkásokat, megkezdte a piactér kikövezését. Eddig több mint háromnegyed-részt a piactérnek kiköveztek és a munkálatok folyamatban vannak.

A panaszirodához csupán ez évben 74 panasz, javaslat és különféle beadvány érkezett. Ezek közül 43 a meghatározott időn belül elintézték, 3 beadvány elintézésébe folyamatban van, 28 pedig helytelen jogigénylés. Az ilyen kéréseket a panasziroda rendszeresen megválaszolja és ugyanakkor utasítja az illetékeseket, hogy a dolgozók véleményének, javaslatának meghallgatása biztosítja a hibák gyors felszámolását.

Lippa város néptanácsa ezen a téren jó eredményeket ért el. Szükséges azonban tovább fokozni ezt a munkát, mert a dolgozók kéréseinek, panaszainak gyors elintézésére erősíti a néptanács tömegkapcsolatát, valamint a néphatalomba vetett bizalmat megszilárdítását.

Hegedűs István

Adjunk meg minden támogatást a Vöröskereszt vezetőszerveinek megválasztásában

Ezerkilencszáznyvenkilencben tartotta meg első kongresszusát a Román Népköztársaság Vöröskereszt szervezte. Akkor szavazták meg a szervezeti szabályzatot és megválasztották a Központi Bizottságot.

Számos munkás, dolgozó panaszt és érdeklődést lépett be a Vöröskereszt szervezetbe, hogy keretében tevékeny munkát fejtsen ki. Kíméletlen harcot kellett vívnia a gyermekhalandóság ellen, amely a multban meghaladt a 20 százalékot, valamint a malária és más betegségek ellen. Ebből a küzdelemből tartományunk több orvosa lelkeseen kivette részét. E feladat teljesítésében nem maradtak el a nők sem. Păleanu Lucia, Cara Sterica, Pintilescu Eugenia Aradnál, Păleanu Ana, Negru Olimpia Lipparajonból, Andrási Mária, Oprisa Lucia Aradrajonból és mások a férfiakal vállaltva kivették részüket a dolgozók élet-

tének és egészségének megvédéséért vívott küzdelemből.

A Vöröskereszt szervezet tagjai közül tartományunkból többen hozzájárultak hazánk egészségügyi feladatainak megvalósításához, melynek eredményeként több, mint 30.000-en elvégezték a Vöröskereszt egészségügyi tanfolyamát.

A „tisztasági hónap” tiszteletére szervezett akcióban nagy feladat hárult a Vöröskereszt szervezetre. Az orvosok, valamint az állami egészségügyi szervek munkáját segítve, a Vöröskereszt szervezet is teljes mértékben kivette részét a lakóházak, utcák és életterek tisztántartása ellenőrzéséből.

A Vöröskereszt szervezet Központi Bizottsága határozatának értelmében ez év augusztus 15 és november 30 között vezetőszerveinek megválasztását tartják meg tartományi, rajoni és városi viszonylatban. Ebben az időszakban az a feladat hár-

ul a Vöröskereszt szervezetre, hogy alaposan felkészüljön a vezetőszerveinek megválasztására. Ezirányban már eddig is jó eredményeket ért el Borosjenő és Kisjenőrajon. De nem olyan mértékben foglalkozott a vezetőszerveinek megválasztásával a Vöröskereszt szervezet.

A Vöröskereszt vezetőszerveinek megválasztásának előkészítő munkálatai terén felmerült hiányosságokat a legrövidebb időn belül fel kell szüntetni. Szükséges, hogy ezen a téren tartományunk Vöröskereszt szervezte alapos munkát fejtsen ki, hogy a vezetőszervekbe a legjobb elvtársakat válasszák be, azokat, akik minden tudásuk és erejük latbavételével a dolgozók életének és egészségének megvédéséért küzdenek.

Boran Elena, a tartományi Vöröskereszt szervezeti felelőse

A holnap tanítói között

Izgalmas nap a csütörtök a negyedéves képzősek életében. Minden héten 2—3 tanuló bizonyítja be, hogyan tudja alkalmazni nevelőmunkájában az eddig tanult elméleti ismereteket. Szeretnénk minél jobban tanítani, hiszen jövő ilyenkor már mint végzett tanítónok vezetik osztályukat. A gyakorlati tanítás alatt derül ki, hogy megvan-e bennük a szükséges hozzáértés és készség az óra módszeres vezetéséhez, a gyermekek neveléséhez. A nevelői hivatás „aproságait” a jövőbeli tanítók a gyakorlati tanítás alatt ismerik fel és értik meg, akkor látják, milyen nagy horderejűek ezek a tanító mindennapi tevékenységeiben.

Ezen a héten két negyedéves: Márkus Mária és Ferenczi Klára mutatták be tudásukat. Előttük már nem új a tanítás titka, mert a mult évben bőven nyílt alkalmuk megismerkedni a tanítás szépségével és nehézségével. Ilyenkor, év elején azonban, amíg nem illeszkednek bele a munkába, szinte idegenkednek az első tanítástól, de pár hét múlva már minden a régi kerékvágásban fog menni. Márkus Mária, az osztály egyik legjobb tanulója orosz

órát tartott a IV. elemiben. Már az első percekben — mielőtt még meggyőződhetünk volna felkészültségéről — erélyes, de ugyanakkor kedves fellépéssel vonta magára a figyelmet. A tanulókhöz intézett első kérdéséből még látszott rajta, hogy kissé izgult, de néhány perc múlva teljes magabiztonsággal tanított a „család”-ról.

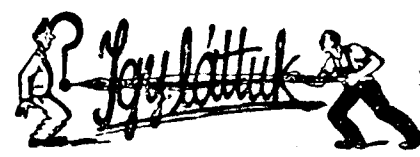
Rövid beszélgetéssel ellenőrizte, hogy minden gyermek ért-e a család fogalmának tartalmát, majd rátért a családtagok orosz elnevezéseinek megtanítására.

Nem könnyű feladat a IV. elemibe orosz nyelvet tanítani, hiszen alig pár hete kezdtek meg a nyelv tanulását. Türelmes munkát igényel ilyen kezdőknél az orosz szavak megtanításának és hangsúlyos kijelölésének folyamata. Szépen elhelyezett, színes szemléltető kép könnyítette meg a tanulók számára a szavak elnevezését. A tanítónő-jelölt kérdés, javít, gyakorlatot padsonként, majd egyenként, míg minden gyermek helyesen ejti ki az új szót. A gyermekek a szemléltető képen láttak alap-

ján minden új szóból egész mondatot alkotnak. Felgyelmez, megint a nem figyelő gyermekeket, megdicsőíti a jól felelőket.

A különben élénk órát az óra végén alkalmazott Lotto-játék tette változatosabbá. Márkus elvtársnő szintén játszva mélyítette el az órán tanultakat kicsi tanítványival. A családról szóló rövidke vers gyors megtanítása, a szemléltető kép segítségével elmondott önálló mondatok bebizonyították, hogy tanítása eredményes volt. Az eddig tanult módszertani elvek, a mintatanítások látogatása, a sok évi orosz nyelv tanulása, a tanítási órára való készségek elérték célját.

Az oktatás egyik legnehezebb feladata a nyelvtani fogalmak, szabályok megértése és azok alkalmazásának megtanítása. Így nem is csodálkozhatunk azon, hogy Ferenczi Klára kissebb börtönlátogatás kezdettől kezdve a nyelvtani jelek megtanításához. Az óra első negyedében a tanítónő részvevők közül kétkedtek abban, hogy ez a fiatal, alig 17 éves lányka megtudja-e oldani nehéz feladatát. De nem sokáig tartott kételyünk,

Antikvárium és Filatelía

A főterem egy meglehetősen szűk üzlethelyiségben működik az állami antikvárium és a „Filatelía”. Naponta sokan látogatják az üzletet. Ki könyveket vásárol, ki bélyeget.

Kétségtelen, hogy az antikvárium napról-napra fejlődik, mind több könyv sorakozik a polcokon és a kis rakárban is sok könyv gyűl egybe. Kevés a hely. Ezt a belépő első pillanattól látni. Meg aztán a bélyeggyűjtők is szépszámúan mennek vásárolni. A két fejlődő üzletnek terjeszkednie kell.

Már többször fordultak az illetékesekhez az antikvárium és a „Filatelía” részéről, hogy gondoskodjanak megfelelő helyiségről, de eddig még nem történt intézkedés.

Mert nézzük csak: az antikvárium éppen adottságánál fogva, éppen, mert sokan keresik fel, nem maradhat egy alig néhány négyzetméternyi területen. Viszont a „Filatelía” is terjeszkedne, megbeszélést kell szerveznie a bélyeggyűjtőkkel, kiállításokat kell létesítenie.

A fejlődés ütemét nem lehet megállítani.

Szükséges, hogy a városi néptanács foglalkozzék ezzel a kérdéssel és találja meg a lehetőséget a megoldásra. Ez roppant egyszerű: az antikváriumnak megfelelő helyiséget kell biztosítani, ahol jó körülmények között rakárzhathják a könyveket és a vásárlók részére is elegendő hely van.

(S. J.)

Törvéyszéki hírek

Az elmúlt napokban tárgyalta az aradtartományi törvénytörzsetek Ban Teodorak, a nagyszíntűjei kollektív gazdaság volt elnökeinek, valamint Pap Sándor és Semereanu Ioan vezetőségi tagoknak bűnperét. A tárgyaláson kiderült, hogy a fentemlítt vádlottak nem tartották tiszteltet a kollektív gazdaságok mintalap szabályait, visszaéléseket követtek el. Az említett bűntettekért Ban Teodor 6 évi, Pap Sándor 1 és fél évi, Semereanu Ioan pedig hat hónapi fogházbüntetésre ítélték.

Munteanu Ioan borossebesi lakos 2.676 lej sikkasztott az állam pénzéből. Ezért egy év és két hónap fogházbüntetésre ítélték.

Codruți Ioan 1952-től, mint mezőgazdasági tanácsadó teljesített szolgálatot a szeméti néptanácsnál. Ez idő alatt a néptanács kezelésében álló földmennyiség egy részének jövedelmével üzlekedett. Így összesen 12.120 lej sikkasztott. Büntetése négyévi fogház.

Suciu Ioan, a sikulai GTA gépműhelyének volt főnöke, cinkostársai, Cristea Ioel, Cristea Mihai és Moțoc Nicolae segítségével cserelőkészleteket adott el Tóth Imre kuláknak, a GTA tulajdonát képező alkatrészekből. Az elkövetett bűntettért Suciu Ioan háromévi, Cristea Ioel öt évi, Cristea Mihai egy év és hat hónapi, Tóth Imre pedig egy év és tíz hónapi fogházbüntetésre ítélték.

felszámolni. Egyik kérdést a másik után megvitatta az óra egész menetét elemezte.

A tanulók felszólalásai, a pedagógia és a szaktanárra, majd a tanítónő bírálgató és tapintatos bírálat alapján kitértek a két tanítónőjelölt gyakorlati munkájára során elért eredmények és beépülésére való hiányosságok. Márkus Mária, aki jól felkészült és sokat olvasott tanuló, bizonyos, hogy eredményes munkát fog végezni jövőben. Oktató-nevelő munkájában. Noha az órája jól sikerült, saját beállása szerint is többlet adhatott volna. A tanítási órára való alaposabb előkészülettel, az orosz szavak hangsúlyos bevezetésével, a kérdések gondos megfogalmazásával elkerülhetné volna az óráján előforduló hibákat.

Ferenczi Klárától, ha továbbra is ilyen kitartóan tanul, még akkor is, ha a következő órátért többet kell áldoznia, jó tanítónő válik.

Reméljük, hogy a negyedévesek utolsó évi szorgalmas munkájukkal jóval ilyenkorra méltóan tölthetik be a tanítónő nehez és felelősségteljes, de örömteli hivatását.

Kocsik Agnes

A mesterek szerepe a szocialista felhalmozás fokozásában

A „G. Dimitrov” gyár mesterei arra törekednek, hogy mind nagyobb mértékben járuljanak hozzá a szocialista felhalmozás növeléséhez.

A gépek és felszerelések kihasználása mutatószámának túlszárnyalásával, a munkaidő 480 percének szervezett, termelésben való értékesítésével, az új munkamódszerek, valamint újítások és észszerűsítések alkalmazásával már eddig is szép eredményt ért el a mesterek a „G. Dimitrov” gyárban.

Igy például Nagy József elvtárs, a géposztály főmestere több újítást és észszerűsítést vezetett be. Az újításokkal tökéletesebb és könnyebbé vált a munka. Többek között, a forgórakárnál alkalmazott újítás, kiküszöbölte a felfogott anyag belemelését. Másik újítása eredményeként, a vagonútközök rugózásához szükséges rögzítő karikákat ma már nem egyenként esztérgálozzák, hanem nyolc darabot fognak fel egyszerre a padra. Így, a szükséges munkaidőt közel 80 százalékkal csökkentették. Nagy József észszerűsítése következtében bizonyos anyagok lezárásához ma már 6 milliméteres kés helyett 2 milliméteres kés használják. Ez minden vágásnál 4 milliméter anyagmegtakarítást eredményez.

Molnár Bálint és Faur Zoltán, a vagonoszerelő osztály mesterei is több újítást alkalmaztak a gyakorlati munkában. Többek között, nagyjelentőségűek azok a szerelő-készletek, amelyeknek segítségével egyes vagonipusok részének szerelését a fele időre szorították le. Például az ércszállító kosok homlok-fal vasgerendázásának szerelésénél újításuk kiküszöbölte az anyag elvetemedését, s így feleslegessé vált a multban oly sok gondot okozó egyengetés. Az egyengetés ugyanis eddig 4 munkórát igényelt egy homlok-fal gerendájánál.

Az újítás alkalmazása után a szerelő osztály munkások számát a felére csökkentették anélkül, hogy a gyártási időt fel kellett volna emelni. Másik nagy előnye a szerelő-készletnek az, hogy a multban csak jól képzett szakemberekre bízhatták ezt a munkát, ma viszont közepesen képzett szakemberek is tökéletesen elvégzik azt. Másik újításuk a tehervagonok alváz-hossztartóinak és a párhuzamos hosszartók összefogó keresztgerendáinak helyszínen való szerelése. Ezt a multban, részben az előkészítő osztályon állították össze.

Ennek az volt a hátránya, hogy sok időt vett igénybe az egyengetés. Az új eljárással ezt kiküszöbölték. Pontos a szerelés és nem történik meg, hogy a tőrés (tolerancia) meghaladja a megengedett 6—8 millimétert. A tőrés a multban bizonyos sokszor meghaladta a 25 millimétert is, ami viszont technikai szabályok szerint meg nem engedhető eltérés. Az alvázaknál használt 5 milliméteres alátételeket Molnár és Faur elvtársak észszerűsítésével a negyedére csökkentették. Ez a módszer azt eredményezte, hogy hegesztéskor csak kis felületen melegsenek át az alvázakat összekötő gerendák és így nem vetemednek el, aminek következtében utólag szükségtelen egyengetni, ezenkívül még jelentős anyagmegtakarítást érnek el, mivel csökkent a vagon ónsúlya.

A mesterek munkáját a szocialista felhalmozás fokozásáért vívott harcban még élesebben tükrözi Molnár Bálint és Faur Zoltán elvtársak legutóbbi észszerűsítése. A teherkocsiknál ugyanis nagyon sok apró alkatrész használták fel, amelyet 5 milliméteres lemezektől préselnek a dolgozók. A préselés után azonban a széleket le kellett köszörülniük, azaz le kellett tisztítani. Erre a munkára a műszaki iroda 70 órát irányozt elő. Ezeknek az alkatrészeknek 90 százalékát azonban olyan helyre építik be, hogy azok nem látszanak, tehát foltosság válik a köszörülés. Így a 70 óráról lecsökkentették tíz órára, mivel csak azt az időt hagyták meg, amely a külső részre felszerelt alkatrészek köszörülésére elegendő. Ezzel az újítással a jelentős összegű takarítást meg érte.

Ha csupán az említett észszerűsítéseket, újításokat vesszük tekintetbe, évente azok is közel félmillió lej megtakarítást jelentenek az üzemnek. Az eredményeket jó szervezés útján érték el. Azonban rá kell mutatnunk arra is, hogy a megvalósítások mellett vannak hibák, gátló körülmények is, amelyek nagymértékben akadályozzák a jó munkamenetet. Így például a mesterek nem kapják meg a terveket annak rendje és módja szerint, osztályra, gépre és emberre felbonthatva. A műszaki iroda röviden és hiányosan csak azt tudatja a tervben a mesterrel, hogy például a 465 számú és 565 számú G.V.S. koscsalváz alkatrészeit kell megmunkálni a dolgozóknak, vagy a személykocsiknál a 90-től a 100-ig, stb. Ezenkívül feltűntek még, hogy típusonként mennyi az összesítő a terv teljesítéséhez. A tervet azonban nem bontják fel napokra sem, s nem tüntetik fel milyen időközönként kell alkatrészeket kapniuk más osztályok-

ról. A tervből hiányzik a munkaidő megjelölése is.

Ha a terv elkészítésénél a legapróbb részletek figyelembe vennék a gépek és a dolgozók teljesítmőképességét, nyomban kitűné az illető csoport teljesítmőképessége és így elképzelhető lenne, hogy az osztályok között fennakadás álljon be. Miután azonban ezt nem tűntetik fel, a mestereknek kell szaladgálniuk az előkészítőbe, a kovácsműhelybe, vagy más osztályokba, hogy sürgessék a hiányzó alkatrészeket. Csak ezzel magyarázható, hogy az osztályok között a hiányzó alkatrészek miatt nem lehet tovább engedni a vagonot. Ennek következtében egyik, vagy másik csoport órákig kénytelen várakozni a munkára.

Ezek a hibák nagymértékben befolyásolják a munkafolyamatot, aláássák a mesterek tekintélyét. A mesterek, ahelyett, hogy irányítói lennének a munkának, sok időt vesztenek el anyag- és szerszám-beszerezéssel.

A hibák gyökere a műszaki osztályban rejlik, amely gyengén működik, nem felel meg a korszerű, sorozatgyártásra berendezett vagongyár követelményeinek. A műszaki osztályon a legapróbb részletek összeállítását a koscsik elkészítésének terét. Ez az osztály biztosítja a műszaki leírásokat. A tervet pontos műszaki előírással kidolgozva adják át a mestereknek. Sok esetben azonban, a tervet a műhely változtat, leegyszerűsíti a munkamenetet mivel a gyakorlatban már régen jobb módszert alkalmaznak, viszont a műszaki iroda még mindig a régi elgondolást tünteti fel.

Ezt számos példa igazolja. Így, a G.V.S. koscsik gyártásánál, a műhelyben felmerült az az ötlet, — amint már említettük, — hogy bizonyos nem látható alkatrészek sorjázását (köszörülését) ki kell köszörülni és az összeállított koscsik csak a látható helyekre felszerelt alkatrészeket alkalmazhatják ezt a műveletet. Már többször koscsik gyártottak így, de a műszaki iroda a műveleti lapon még mindig nem tüntette fel ezt a változást.

Sok esetben előfordul az is, hogy nem tartják be a műszaki iroda által előírt műveleteket. A munkadarab mellől hiányzik a kisérő lap, amelyen az elvégzendő összes műveleteket fel kellene tüntetni. Ezek hiányában nem lehet ellenőrizni a műveleteket, ez pedig a munka minőségének a rovására történik. Előfordul az is, hogy a mester változtat a munkameneten, olcsóbb és jobb megoldást vezet be, de nem jelenti be senkinek, mert nincs ideje erre. Az ellenőrkör — viszont nem tudják nyomkövetni a munkafolyamatot, mert hiányzik a fentemlítt kísérőlap.

Hiba van az anyag-mozgatás körül is, mivel ezt nem szervezték meg alaposan. Számos esetben a mesterek a munkásokkal együtt, vállukon hordják az anyagot, ha nem akarják, hogy a munka leálljon. Ennek káros hatása megmutatkozik abban is, hogy az osztályok között nincs szoros együttműködés. Az alkatrészek utólagos elkészítése zavartja magát az illető osztályt is, amely a munkálatait végzi. Például számos esetben előfordult, hogy az esztérgályos hozzáfogott a munkához, de alig dolgozott egy-két órát, leállították és más munkával bízták meg, mert az sürgősebb volt. Ez néha háromszor-négyszer is megtörténik. Hasonló a hegesztők példája is, akik a „készülékben” végzik a munkát, de mert hiányzik egy-egy apró alkatrész, nem fejezhetik be munkájukat. Az utólagos munka azonban nem megy olyan könnyen. Először is meg kell keresni, hol van a vagon, majd utána órák-hosszat vonszolni kell a nehéz villanyhegesztőgépet és a hozzá szükséges kábeleket, holott az egész elvégzendő munka alig tart 1—2 percig.

Az üzem vezetésének oda kell hatnia, hogy a még fennálló hibákat az üzemi bizottság segítségével, valamint az alapszervezet politikai irányításával mielőbb kiküszöbölje. A műszaki iroda hibáit sürgősen meg kell vizsgálni, mert ezt az osztályt is hibáztatva szorvonalára kell emelni. Jobban meg kell szervezni az anyagmozgatást is, hogy ne keljen kálitani a termelő munkát és anyagot szállítani a munkásokkal. Nem utolsó sorban pedig oda kell hatni, hogy a mestereket felmentse azokról a munkáktól, amelyek gátolják őket hivatásuk teljesítésében. A jobb munkaszervezéssel a már eddig is elért eredményeket tovább fokozhatják.

Nagy Imre

Az ENSZ 10. ülészakának munkálatai

A nemzetközi feszültség további enyhüléséért és a nemzetközi együttműködés fejlesztéséért

V. M. Molotov beszéde 1955 szeptember 23-án az ENSZ-központban

(Folytatás lapunk tegnapi számából)

Nem az alapokmány hibáztatható amiatt, hogy az ENSZ megteremtése után a nemzetközi helyzet továbbra sem alakult mindig az alapokmány céljainak és elveinek megfelelően. Ha az ENSZ tagállamai valóban a nemzetközi együttműködés megerősítésére és a népek biztonságának biztosítására törekednek, az alapokmány jelenlegi formája mindenben megfelel a vele szemben támasztott követelményeknek.

Az említett megfontolásból kiindulva, a szovjet kormány nem tartja indokoltnak egy nemzetközi értekezlet összehívását az alapokmány felülvizsgálására. A kérdés most nem az alapokmány megsemmisítése, hanem az, hogy egybehangoljuk az államok, különösen pedig a biztonság tanácsa állandó tagjainak akcióit.

Ezt követeli az ENSZ sikeres tevékenységének biztosítása a béke megőrzésére és megszilárdítására. Ezzel kapcsolatban a szovjet kormány szükségesnek tartja határozottan kijelenteni: szükséges, hogy az alapokmány értelmében növeljék a Biztonsági Tanács szerepét az ENSZ-ben, figyelembe véve, hogy ez a szerv az utóbbi időben nyilvánvalóan nem tölti be teljes mértékben hivatalát, hogy a múltban nem egyszer megkerülték olyankor, amikor éppen a Biztonsági Tanácsnak kellett volna foglalkoznia a béke megőrzésével kapcsolatos fontos kérdésekkel.

Szükséges, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezete olyan nemzetközi szervezettel váljék, amely nemcsak hogy ne bátorítson és ne hunyjon szemtől különböző olyan próbálkozások felett, amelyek egymással szembenálló katonai államosorolások megteremtésére irányulnak, hanem tevékenyen hozzájáruljon a sokoldalú nemzetközi együttműködés és a keleti és nyugati államok érintkezésének fejlesztéséhez, hozzájáruljon a béke és a nemzetközi biztonság további megerősítéséhez.

Egyáltalán nem kielégítő a helyzet az Egyesült Nemzetek Szervezete új tagjainak felvétele tekintetében. Egész sor európai, ázsiai és afrikai állam, amely be akar lépni az ENSZ-be, s amely megfelel az ENSZ tagállamait illető követelményeknek, mégsem tudja a nemzetközi szervezetnek, s nem vesz részt munkálataiban. Ezeknek az államoknak a részvételét az a megkülönböztetési politika akadályozza, amelyet egyes államokkal szemben folytatnak s amely mellett egyesek itt másként kiartanak. Véget kell vetnünk ennek az igazságtalanságnak.

A Szovjetunió az új ENSZ-tagok felvételére vonatkozó kérdés haladéktalanul rendezése mellett foglal állást. Ebből kiindulva, a szovjet küldöttség kijelenti, hogy kész támogatni annak a 16 országnak az ENSZ-be való egyidejű felvételét, amelyek előterjesztették erre vonatkozó kérésüket.

Meggyőződésünk, hogy az új tagok felvételének ilyen rendezése tökéletesen megfelel az Egyesült Nemzetek Szervezete érdekeinek, s hogy a 16 állam felvételének pozitív megoldása megfelel nemcsak az illető államok jogos követeléseinek, hanem a béke megerősítése érdekében is.

Küldött urak! Mindannyiunk számára érthető, hogy a világ népei nagy meglepetéssel fogadták a nemzetközi feszültség enyhülésének jeleit. Az utóbbi idők eseményei, elsősorban a kormányok genfi értekezlete és az ázsiai és afrikai országok Bandungban megtartott első értekezlete, óriási lehetőségeket tárnak fel ezen a téren. Az Egyesült Nemzetek Szervezete elsősorban kötelessége, hogy minden eszközzel elősegítse e magasabb célkitűzések megvalósítását, hogy hozzájáruljon a politikai és gazdasági, kulturális és tudományos vonatkozású nemzetközi együttműködés kibővítéséhez.

Nem lehet figyelmen kívül hagyni azt a tényt, hogy még ma is hallha-

tók olyan kijelentések, amelyek a „hidegháború” folytatása mellett foglalnak állást. Még ma is léteznek bizonyos körök, amelyek kapzsi érdekből és agresszív ösztönből terveket szőnek annak érdekében, hogy a földkerekség különböző pontjain minél több katonai csoportosulást létesítsenek. Ezek a körök a fenyegetés és a nyomás politikáját hirdetik más államokkal szemben, s mindenképpen ellenzik a katonai költségvetések, a katonai megrendelések és a katonai előkészületek csökkentését. Sőt, azt igyekeznek bizonyítani, hogy a genfi értekezlet és az értekezlet eredményei a fent említett politika következményei. De, amint azt mondtam szokták, a tények beszélnek, s a tények azt mutatják, hogy nem a fegyveres erőszak, nem a fenyegetések biztosították a genfi értekezlet pozitív eredményeit. Ezek az eredmények a népek békeálmát, és az értekezlet összes résztvevőinek azt az akaratát tükrözték, hogy egy új, egyöntetű módot találjanak azoknak a nemzetközi kérdéseknek a megoldására, amelyeket mindezekig nem sikerült rendezni.

Az a tudat, hogy meg kell oldani az égető fontosságú nemzetközi kérdéseket és olyan utakat kell találni e kérdések rendezésére, amelyek ne a „hidegháború” szítására, hanem az országok közötti bizalom megszilárdítására vezetessenek — az országvezető államférfiak közötti kapcsolatokkal is beleértve — ez jellemezte a genfi értekezletet és ez a tény pozitív eredményekre vezetett.

Ezért kell a jövőben is ezen az úton haladni, hogy újabb sikereket érjünk el a küszöbön álló tárgyalásokon az államok közötti rendezetlen kérdések tekintetében, és azokban a kérdésekben is, amelyeket az ENSZ-ben tanulmányoznak, s amelyek nagy fontosságúak a béke ügye szempontjából.

Csakis ebben az esetben fogunk igazolást nyerni a békés és nyugalmis életre vágyó népek törekvései.

VI. A Szovjetunió küldöttségének javaslata

Befejezésül a szovjet küldöttség a következő határozati javaslatot terjeszti megvitatás végett a közgyűlés elé:

A nemzetközi feszültség további csökkentése és a nemzetközi együttműködés fejlesztésére irányuló intézkedésekre vonatkozólag.

A közgyűlés meglehetősen állapítja meg, hogy az államok részéről — kivált az utóbbi időben — erőfeszítések történtek a nemzetközi feszültség csökkentésére, a kölcsönös bizalom megszilárdítására és a népek közötti együttműködés kifejlesztésére. E tekintetben különösen nagy jelentőségű a négy hatalom kormányfőinek genfi értekezlete, az ázsiai és afrikai országok Bandungi értekezlete, valamint az államok vezetői közötti érintkezés kifejlesztése.

A közgyűlés felszólítja a kormányokat: folytassák tovább ezeket az erőfeszítéseket a világ béke megszila-

rdítására és a nemzetközi biztonság érdekében, hogy megvalósítsák az államok közötti kapcsolatok további javítását és az államok közötti bizalom megszilárdítását.

A közgyűlés nagy jelentőséget tulajdonít az államok által tett javaslatok megvitatásának, amelyek a fegyverkezési hajszák megszüntetésére és a rendezetlen nemzetközi kérdések tárgyalásainak útján való megoldására irányulnak — mint amilyen a szovjet kormány ez év május 10-i és július 21-i javaslata a fegyverzet csökkentésének, az atomfegyverek betiltásának és az új háborús veszély kiküszöbölésének kérdésében; az Amerikai Egyesült Államok javaslata a leszerelési javaslatok valórváltásának általános tervére vonatkozólag, amelyet az Egyesült Államok elnöke ez év július 21-én terjesztett elő; Nagy-Britannia és

Franciaország Genfben előterjesztett javaslata, valamint más államok idevágó javaslatai.

A közgyűlés meg fogja vizsgálni ezeket a javaslatokat és más esetleges javaslatokat, úgy tekintve, hogy legfőbb feladatai: az új háború veszélyének kiküszöbölése, a biztonság megővése, a jövőbe vetett bizalom megerősítése és a békés, nyugodt életkörülmények megvalósítása a világ valamennyi népe számára.

A Szovjetunió küldöttsége abbéli reményének ad kifejezést, hogy a közgyűlés többi résztvevője kellő támogatásban fogják részesíteni e határozati javaslatot, s hogy általánosságban a jelen ülészakán gyümölcsöző lesz és a nemzetközi együttműködés fejlődésének, a világ béke és a nemzetközi biztonság megszilárdítására irányuló törekvésnek a szellemében fog lefolyni.

Az ENSZ közgyűlés 10. ülészaka

NEWYORK (Agerpres). — A TASZSZ jelenti:

Az ENSZ közgyűlés szeptember 23-i ülésén a 10. ülészakán napirendjének jóváhagyásával foglalkoztak. A főbizottság által ajánlott legtöbb napirendi pontot vita nélkül jóváhagyták, majd megvitázták azokat a kérdéseket, amelyek a főbizottságban vitát váltottak ki.

Görögország, Anglia, Törökország, Lengyelország, az Egyesült Államok, a Szovjetunió, India és más országok megbízottai Ciprus kérdésében szözlaltak fel.

Stefanopoulos görög külügyminiszter, a görög küldöttség vezetője kijelentette: Görögország nem értheti egyet az a javaslatl, hogy „stratégiai szempontok” címén mondjon le a népek önrendelkezési jogának elvéről. Ha megtagadják egy néptől a szabadságjogokat — mondotta — a görög külügyminiszter — csak két utat marad számára — az erőszak, vagy az ENSZ. És ha az ENSZ nem hajlandó meghallgatni egy függetlenséget követelő nép szavát, ez csak súlyosbíthatja a helyzetet.

Anglia, Törökország és az USA küldöttei, akik ellenzik Ciprus kérdésének napirendre tűzését, kijelentették, hogy e kérdés megvitatása az ENSZ-ben még inkább súlyosbíthatja az érdekelt országok közötti viszonyt.

Lengyelország, a Szovjetunió és Ecuador megbízottai a ciprusi kérdés napirendre tűzését szorgalmazták.

A szeptember 26-i délelőtti ülés

NEWYORK (Agerpres). — A TASZSZ jelenti:

Az ENSZ közgyűlés szeptember 26-i délelőtti ülésén folytatták az általános politikai vitát.

Az elsőként felszólaló chilei küldött támogatja az ENSZ alapokmány felülvizsgálására tartandó értekezlet egybehívását, kijelentette azonban, hogy a chilei küldöttség véleménye szerint most nincs itt az ideje az alapokmány lényeges megváltoztatásának. A chilei megbízott a továbbiakban a gyengén fejlett országok gazdasági megsegítésének kérdéséről beszélt.

Kocsa Popovics jugoszláv megbízott hangoztatta, hogy „a légkör, amelyben ebben az évben találkozunk, sokkal kedvezőbb, mint az ENSZ tízéves fennállása során bármikor”.

Kiemelte a négy hatalom kormányfője genfi értekezletének nagy szerepét a nemzetközi feszültség enyhülésében. Fokozódik a meggyőződés abban a tekintetben, — mondotta — hogy az erőpolitika nyugvó tárgyalások elvét kell cserélni az egyenlőségen alapuló tárgyalások elvével.

Hangsúlyozta, hogy a különböző rendszert és különböző felfogású államoknál váltva kell egymás mellett élnünk. A szükséghez mérten együtt kell működnünk és majd az idő a szabad és békés verseny folyamán felszínre hozza érdemeiket. Nyilvánvaló, hogy ez az egyedül lehetséges válasz korunk főbb kérdéseire.

Ezért felhívunk mindenkit, ragadják meg azokat a lehetőségeket, amelyeket a nemzetközi légkör megváltozása nyújt, hogy ebből a megjavult helyzetből biztosítsák a tartós békére való törekvés sikerét. Ebben az akcióban az ENSZ-nek vezető szerepet kell betöltenie.

Popovics jugoszláv küldött kiemelte, hogy az utóbbi évben öröndetes események következtek be a leszerelés kérdésének megoldása terén. Rámutatott arra, hogy a leszerelés problémája „mindinkább a gyakorlati megvalósítás útjára lép”. Másrészt azonban — mondotta — a fegyverkezési hajszát továbbra is a régi, magas színvonalon mozog, nagy nehézségeket okozva ezzel a nemzetközi kérdések megoldásában, beleértve a leszerelés kérdését is.

A jugoszláv megbízott javasolta, hogy kössenek egyezményt a fegyverkezési hajszák megszüntetésére. „Az a tény, hogy egyes országok e tekintetben már továbbmentek és megkezdték fegyveres erőik, vagy katonai költségvetéseik csökkentését, vajon nem azt bizonyítja-e, hogy megvannak a szükséges fel-

V. V. Kuznyecov szovjet küldött kijelentette:

Ciprus kérdése szerepelt a közgyűlés 9. ülészakáján napirendjén. De, mint ismeretes, a kérdés nem oldódott meg. A görög küldöttség azért kérte újra e kérdés napirendre tűzését, mert a ciprusi helyzet korántsem javult.

Ebből kiindulva — mondotta befejezésül Kuznyecov — a szovjet küldöttség támogatja azt a javaslatot, hogy a ciprusi kérdést vegyék fel az ülészak napirendjére és figyelmesen vizsgálják meg a görög küldöttség által felvetett kérdést, vagyis azt, hogy az ENSZ irányítása alatt a ciprusi lakosságra is alkalmazható a népek egyenjogúságának és önrendelkezésének elvé.

Névszerinti szavazással a közgyűlés úgy döntött, hogy nem veszi fel a napirendre Ciprus kérdését. A napirendre tűzés ellen 28 küldött szavazott (az USA, Anglia, Franciaország, Törökország és mások), 22 küldött támogatta a kérdés napirendre tűzését (Görögország, a Szovjetunió, Ecuador, Egyiptom, Bjelorusz SzSZK, Lengyelország, Ukrajna, Afganisztán és mások). Tíz küldött tartózkodott a szavazástól (India, Burma, Indonézia, a Fülöp-szigetek és mások).

NEWYORK (Agerpres). — Az Associated Press jelentése szerint Mac Millan angol külügyminiszter szeptember 25-én New Yorkba érkezett, hogy részt vegyen az Egyesült Nemzetek Szervezetének 10. ülészakán.

tételek egy ilyen lépés megtételére? — mondotta Popovics.

Az atomenergia békés felhasználása érdekében alakítandó nemzetközi ügynökség felállításáról szölv, a jugoszláv delegátus kijelentette: meggyőződése szerint szükség van arra, hogy ez az ügynökség minél szorosabban együttműködjön az ENSZ-el.

A továbbiakban rámutatott arra, hogy az ENSZ még nem vált egyetemessé, mert ebben a szervezetben még mindig nincs képviselve számos ország. Amellett foglalt állást, hogy állítsák vissza a Kínai NK törvényes ENSZ jogait és vegyék fel az ENSZ-be a felvételüket kérő összes országokat.

A jugoszláv küldöttség vezetője hangsúlyozta, hogy Jugoszlávia politikája abból a mély meggyőződésből fakad, hogy lehetséges és szükséges a béke megszilárdítása valamennyi ország együttműködése útján, az ENSZ alapokmánya elvei alapján, az államok politikai és társadalmi rendszerétől függetlenül.

Ez a politika irányvonalunk — mondotta Popovics — kifejezésre jutott az Egyesült Államokkal, Angliával, Franciaországgal és a világ sok más országával való barátságunkban és eredményes együttműködésünkben. Kifejezésre jutott hozzájárulásunkban, amelyet a triestri kérdés rendezéséhez nyújtottunk; aktív részvételünkben a Görögországgal és Törökországgal a Balkánon megszervezett széleskörű együttműködési rendszerben; törekvésünkben, hogy elősegítsük egy szélesebbkörű európai együttműködési rendszer létrehozását és hogy résztvegyünk abban.

Ez a politika nemrég kifejezésre jutott a Szovjetunióval és más kelet-európai országokkal való kapcsolataink lényeges javulásában. Ezidőszent szűkebbkörben elismerik azt a tényt, hogy ez nagyban előmozdította az európai feszültség enyhülését, az ellentétek kiküszöbölését, a feszültséget felváltotta az egyenlőségen és kölcsönös tisztelet elvein nyugvó építőlegű együttműködés.

Ez a politika ugyancsak kifejezésre jutott abban, hogy szoros és egyetemes körű kapcsolatok létesültek Jugoszlávia és számos ázsiai és afrikai ország között. Ez is arra mutat, hogy meg a földrajzilag távol eső országok is megtalálhatják az utat a szoros együttműködéshez.

A TASZSZ sajtóiroda cáfolata

MOSZKVA. (Agerpres). — A TASZSZ jelenti:

A nyugatnémet DPA távirati ügynökség közleményét adott ki, amelyben azt állítja, hogy azokat a szovjet csapatgyűléseket, amelyeket eddig Ausztriában állomásoztak, a szovjet parancsnokság most a Német Demokratikus Köztársaság területére vezényelt át.

A TASZSZ sajtóiroda felhatalmazást kapott annak a kijelentésére, hogy a DPA hírgyűlése közleménye merő kóhalmány. Azokat a szovjet csapatokat, amelyek Ausztriában állomásoztak, már szeptember 20-ig, vagyis a független és demokratikus Ausztria helyreállítására vonatkozó szerződésben a négy hatalom csa-

patainak visszavonására vonatkozó határidőnél sokkal előbb maradtak távolon visszavonták a Szovjetunióba. Ezzel egyidejűleg a szovjet hadsereg létszáma csökkent azokkal a csapatgyűlésekkel, amelyeket kivontak Ausztria területéről.

A nyugatnémet hírgyűlése fenti közleményének valószínűleg az a célja, hogy a Német Demokratikus Köztársaságban állomásozó szovjet csapatok állítólagos megerősítéséről szölv kóhalmánnyal félrevezesse Németországot és más országok közvéleményét s hogy így elkenődjön a reális tényeket és igazolni próbálja a közvélemény előtt egyes idegen csapatok áthelyezését Ausztriából Olaszország és Nyugat-Németország területére.

Közös szovjet-kanadai közlemény a kanadai külügyminiszter látogatásáról a Szovjetunióban

MOSZKVA. (Agerpres). — A TASZSZ jelenti:

Szeptember 26-án a Szovjetunió és Kanada külügyminiszterümai Moszkvában és Ottawában a következő közös közleményt hozták nyilvánosságra:

Szeptember 30-án Lester B. Pearson, Kanada külügyminisztere repülőgépen a Szovjetunióba utazik, ahol október 5-től 12-ig a Szovjetunió kormányának vendégeként fog tartózkodni. A kanadai külügyminiszternek V. M. Molotov, a Szovjetunió külügyminisztere adta át a meghívást az Egyesült Nemzetek Szervezetének San-Francisco-i ülészaka alkalmával.

Angol mezőgazdasági küldöttség érkezett Moszkvába

MOSZKVA. (Agerpres). — A TASZSZ jelenti:

Szeptember 26-án angliai mezőgazdasági munkások népes csoportja érkezett Moszkvába. A küldöttséget G. Nugent, a mezőgazdasági, halászati- és élelmiszerügyi minisztérium államtitkára vezeti.

N. A. Bulganyin és N. Sz. Hruscsov ellátogat Indiába

MOSZKVA (Agerpres). TASZSZ:

N. A. Bulganyin, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke és N. Sz. Hruscsov, a Szovjetunió Legfelső Szovjetje elnökségének tagja, Dzsawaharlal Nehrunak, India miniszterelnökének meghívására még ebben az évben ellátogatnak Indiába, ahol több, mint két hétig fognak tartózkodni.

A látogatásra valószínűleg novemberben, vagy decemberben kerül sor.

Uj adatok a bűncselekmények számának növekedéséről az USA-ban

NEWYORK (Agerpres).

Mint az Associated Press hírgyűlése washingtoni tudósítója jelenti, a szövetségi nyomozó iroda (F.B.I.) felévi jelentést tett közzé az Egyesült Államokban ez év január és június között elkövetett súlyos bűntettek számáról.

Mint a jelentés rámutat, ez év első felében az Egyesült Államokban mintegy 1,128,350 súlyos bűntényt követtek el. Minden napra körülbelül 35 gyilkosság, 255 támadás és 51 nők ellen elkövetett erőszak esik. Naponta mintegy 3,714 lopást, 164 rablást, 1405 betöréssel lopást, 607 gépkocsilopást követtek el az Egyesült Államokban.

Ujabb összefűzés az izraeli-egyiptomi határon

KAIRO. (Agerpres).

Az izraeli-egyiptomi határon, El Auja közelében a demilitarizált övezetben szeptember 24-ől 25-re virradó éjszaka tüzharc fejlődött ki a két ország katonai egységei között.

„DOZSA GYÖRGY” mozi: szeptember 28-ig: Bögyöl. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órákor. Naponia matiné 11 órákor.

„NICOLAE BALCESCU” mozi: október 2-ig: Nem messze Varsótól. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órákor.

„HERBAK JANOS” mozi: október 2-ig 2x2 néha 5. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órákor.

„I. L. CARAGIALE” mozi: október 2-ig: Fel a fejjel. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órákor.

„UJ IDOK” mozi: szeptember 28-ig: Rómán képes híradó. — Orosz állami múzeum. — Tartsátok be a munkabiztonsági szabályokat. — Tudomány és technika 55. szám. „SOLIDARITATEA” mozi (Gáj): szeptember 28-ig: Eletjel. Előadások: hétfőnap: 7 órákor, vasárnap: 3, 5 és 7 órákor.

„MAXIM GORKIJ” mozi (Mikolaka): szeptember 28-ig: A mi utcánk csapata. Előadások: 6 és 8 órákor. Vasárnap: 2, 4, 6 és 8 órákor.

„DECEMBER 30” üzemi filmszínház: október 1-én és 2-án: Veszélyes ösvények. Vasárnap matiné 11 órákor. Előadások: 4 és 6 órákor.

„NICOLAE BALCESCU” mozi: (Lippa): szeptember 28-ig: Bodzafa liget.

„POPULAR” mozi (Nagysezentmiklós): szeptember 28-ig: A báb-színház kezeli.

„PETOFI SANDOR” mozi (Radna): szeptember 28-ig: Kerékpártolvaj.

N. Sz. Hruscsov távirata az Egyesült Államok elnökéhez

MOSZKVA (Agerpres).

A TASZSZ közli annak a táviratnak a szövegét, amelyet N. Sz. Hruscsov Eisenhowerhoz, az Egyesült Államok elnökéhez intézett.

DWIGHT D. EISENHOWER

Ocellenciájának,

az Amerikai Egyesült Államok elnökének,

Washington — Fehér Ház

Visszaemlékezve genfi személyes találkozóinkra, igen levert betegségének híre. Tiszta szívből megköszönöm Önnek.

N. HRUSCSOV

Az NDK Népi Kamarájának ülészaka

BERLIN (Agerpres). — Az ADN hírgyűlése jelenti:

Szeptember 26-án megnyílt Berlinben a Német Demokratikus Köztársaság Népi Kamarájának ülészaka. Napirenden a következő kérdések szerepelnek: a Szovjetunió és a Német Demokratikus Köztársaság közötti kapcsolatokra vonatkozó szerződés; az alkotmány módosítására vonatkozó törvény első és második olvasása; a Német Demokratikus Köztársaság címéről és ál-

lami lobogójára vonatkozó törvény első és második olvasása, stb.

A Népi Kamara elnökségében helyet foglaltak a Kamara elnökségének tagjai, élükön J. Dieckmannal, a Kamara elnökével, a Német DK kormányküldöttségének tagjai, akik Otto Grotewohl miniszterelnök részvételével a Szovjetunió kormányküldöttségével folytatott tárgyalásokon, továbbá a Német DK kormányának tagjai.

A diplomáciai páholyban helyet foglaltak: G. M. Puskin, a Szovjet-

unió rendkívüli és meghatalmazott nagykövete a Német Demokratikus Köztársaságban és a diplomáciai testület más tagjai. Az ülészakon részt vesz a német és a külföldi sajtó számos képviselője.

Otto Grotewohl miniszterelnök felolvasta a kormány nyilatkozatát a Szovjetunió és a Német Demokratikus Köztársaság kapcsolataira vonatkozó szerződés megkötéséről.

A kormánynyilatkozat felolvasását több ízben is megszakította a jelenlévők élénk tapsa.

sok alapján a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetségének kormánya és a Libiai Egyesült Királyság kormányai elhatározták, hogy diplomáciai kapcsolatot létesítenek és kölcsönösen nagyköveteket neveznek ki.

A Szovjetunió és Libia diplomáciai kapcsolatát létesítenek

MOSZKVA. (Agerpres). — A TASZSZ jelenti:

A Szovjetunió és Libia kairói nagykövetei között lefolyt tárgyalá-